Официален вестник
на Европейския съюз

BG
Серия C

C/2025/2810

13.6.2025 г.

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Кодекс на най-добри практики при провеждане на процедури за контрол на държавните помощи

(C/2025/2810)

Съдържание

Страница

1. Обхват и цел на кодекса на най-добри практики 2
2. Връзка с правото на Съюза 3
3. Предварително уведомление 3
3.1. Цели 3
3.2. Обхват 4
3.3. График 4
3.4. Съдържание 4
4. Подход „портфейли от дела“ и взаимно съгласувано планиране 5
4.1. Подход „портфейли от дела“ 5
4.2. Взаимно съгласувано планиране 5
4.2.1. Цел и съдържание 5
4.2.2. Обхват и времетраене 5
5. Предварително разглеждане на мерките, за които е подадено уведомление 6
5.1. Искане за информация 6
5.2. Съгласувано спиране на предварителното разглеждане 6
5.3. Контакти за установяване на актуалното състояние и контакти с бенефициера на помощта 7
6. Официална процедура по разследване 7
6.1. Публикуване на решенията и съдържателните резюмета 7
6.2. Коментари на заинтересовани страни 7
6.3. Коментари на държавите членки 8
6.4. Искания за допълнителна информация от съответната държава членка 8
6.5. Искания за информация, отправени към други източници 8
6.6. Обосновано спиране на официално разследване 9
6.7. Приемане на окончателното решение и обосновано удължаване на официалното разследване 9
7. Разследване по сектори на икономиката и по инструменти за помощ 9
8. Официални жалби 10
8.1. Формуляр за жалби и задължение за доказване на засегнат интерес 10
8.2. Ориентировъчни срокове и резултати от разследването по официална жалба 10
9. Планове за оценка 11
10. Мониторинг 12
11. Вътрешен механизъм за преразглеждане вследствие на констатациите, направени по дело ACCC/C/2015/128 от Комитета за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция 13
11.1. Субекти, които имат право да поискат вътрешно преразглеждане 13
11.2. Доказателства, които трябва да бъдат предоставени, за да се определи дали неправителствените организации имат право да поискат вътрешно преразглеждане 13

11.3. Представителство от неправителствена организация или адвокат 14
11.4. Решения за държавна помощ, за които може да бъде подадено искане за вътрешно преразглеждане 14
11.5. Съдържание на искането за вътрешно преразглеждане 14
11.6. Оценка от страна на Комисията 15
11.7. Срокове 15
11.8. Производства пред Съда на Европейския съюз 16
11.9. Подаване по електронен път на искания за вътрешно преразглеждане 16
11.10. Публикуване и онлайн системи за получаване на искания 16
12. По-добро координиране и партньорство с държавите членки 16
13. Прилагане и бъдещо преразглеждане 16

1. **ОБХВАТ И ЦЕЛ НА КОДЕКСА НА НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ**

1. През последното десетилетие Комисията изпълни програма за модернизиране на държавната помощ (МДП) с цел да насочи своя контрол на държавните помощи към мерките, които действително оказват въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар, като в същото време опрости и рационализира правилата и процедурите. Това улесни публичните инвестиции чрез оправомощаване на държавите членки да предоставят публична подкрепа без предварителен контрол от страна на Комисията, както и чрез ускоряване на процеса на вземане на решения в процедурите за държавна помощ.

2. За да се извлече възможно най-голяма полза от модернизираните правила за държавната помощ, настоящото съобщение („Кодекс на най-добри практики“) предоставя насоки на държавите членки, бенефициерите на помощ и други заинтересовани страни за начина, по който процедурите за държавна помощ функционират на практика. Целта на съобщението е процедурите за държавна помощ да станат възможно най-прозрачни, прости, ясни, предвидими и навременни.

3. За постигане на целите, преследвани с настоящото съобщение, и за да се осигури правилното и ефективно прилагане на правилата за държавна помощ, държавите членки и Комисията следва тясно да си сътрудничат като партньори. В този контекст Комисията ще продължи да предлага контакти, предхождащи уведомлението за потенциални мерки за държавна помощ, които държавите членки възнамеряват да приведат в действие. Тя ще работи с държавите членки с цел определяне на приоритети по отношение на процедурното третиране на делата. Освен това тя ще разполага с мрежа от координатори по държави и ще предоставя подкрепа на държавите членки под формата на насоки и обучение относно прилагането на правилата за държавна помощ. Като част от увеличаването на своите усилия за задълбочаване на сътрудничеството и партньорството с държавите членки, Комисията ще ги насърчават да споделят опит с нея и помежду си относно най-добрите практики и трудностите, възникнали при прилагането на правилата за държавната помощ.

4. Настоящият Кодекс на най-добри практики има за цел също така да подобри процедурата за разглеждане на жалби относно държавна помощ. В него се разясняват условията, при които Комисията ще счита даден случай за „официална жалба“, и се определят индикативни срокове за разглеждане на официалните жалби.

5. За да предприеме последващи действия по констатациите на Комитета за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция по дело ACCC/C/2015/128 ([1]), Съюзът трябва да създаде механизъм за вътрешно преразглеждане. Както е посочено в Регламент (ЕС) 2025/905 на Комисията ([2]), ако мярка за държавна помощ е в противоречие с правото на Съюза и при спазване на съответните изисквания, установени в съдебната практика ([3]), Комисията не може да разреши помощта. Уведомяващата държава членка трябва да представи потвърждение, че

([1]) Комитетът за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция установи, че Съюзът е нарушил конвенцията, тъй като не е предоставил на представители на обществеността достъп до административни или съдебни процедури за оспорване на решения относно мерки за държавна помощ, приети от Комисията съгласно член 108, параграф 2 от Договора, които нарушават правото на Съюза в областта на околната среда. Вж.: https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union.

([2]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/905 на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004 по отношение на механизъм за вътрешно преразглеждане с цел последващи действия във връзка с констатациите на Комитета за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция по дело ACCC/C/2015/128 и други процедурни актуализации (ОВ L, 2025/905, 13.6.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/905/oj).

([3]) Решение от 15 юни 1993 г., *Matra/Комисия*, C-225/91, EU:C:1993:239, точка 41; решение от 22 март 1977 г., *Iannelli & Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni*, дело 74/76, EU:C:1977:51, точка 14; решение от 31 януари 2023 г., *Комисия/Braesch и др.*, C-284/21 P, EU:C:2023:58, точки 96—99.

законодателството на Съюза в областта на околната среда не е нарушено нито от дейността, която е предмет на държавна помощ, нито от неразривно свързаните с предмета на помощта аспекти на мярката за държавна помощ, за която е подадено уведомление ([4]). В настоящия кодекс на най-добри практики се определят процедурата за вътрешно преразглеждане, субектите, които имат право да подадат искане за вътрешно преразглеждане („искането“) до Комисията, условията за такова искане, неговият обхват и приложимите срокове.

6. Поради специфичността на даден отделен случай може да е необходимо адаптиране на настоящия кодекс или отклонение от него. Специфичните характеристики на секторите на рибарството и аквакултурите и на дейностите в първичното производство, продажбата и преработването на селскостопански продукти също могат да оправдаят отклонение от настоящия кодекс на най-добри практики.

2. **ВРЪЗКА С ПРАВОТО НА СЪЮЗА**

7. В настоящия кодекс на най-добри практики се описват и изясняват процедурите, прилагани от Комисията при оценката на делата за държавна помощ. Той не съдържа изчерпателен преглед на правилата на Съюза за държавната помощ, а по-скоро следва да се чете заедно с всички други документи, в които се съдържат тези правила. С настоящия кодекс на най-добри практики не се създават никакви нови права в допълнение към тези, установени в Договора за функционирането на Европейския съюз („Договора“), Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([5]) („Процедурния регламент“) и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([6]) („Регламента за изпълнение“), и тяхното тълкуване от Съда на Европейския съюз. Той също така не променя тези права по какъвто и да било начин.

3. **ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ**

3.1. **Цели**

8. Комисията приканва държавите членки да се свържат с нея, преди да изпратят официално уведомление за потенциални мерки за държавна помощ до Комисията („контакти, предхождащи уведомлението“). Тези контакти, предхождащи уведомлението, имат няколко цели.

9. Първо, по време на тези контакти, предхождащи уведомлението, Комисията и държавата членка могат да обсъдят каква информация е необходима, за да може уведомлението за въпросната мярка за държавна помощ да се счита за пълно. Следователно контактите, предхождащи уведомлението, като цяло водят до по-качествени и по-пълни уведомления. Това на свой ред ускорява обработването на такива уведомления, което обикновено позволява на Комисията да приеме решение в срок от 2 месеца от датата на уведомлението ([7]).

10. Второ, по време на контактите, предхождащи уведомлението, Комисията и държавата членка могат да обсъдят правните и икономическите аспекти на предлаганата мярка по неформален и поверителен ([8]) начин, преди да бъде изпратено официално уведомление. По-специално, фазата преди уведомлението може да предостави възможност за разглеждане на онези аспекти на предлаганата мярка, които може би не са в пълно съответствие с правилата за държавна помощ, включително в случаите, когато е необходимо мярката да бъде значително изменена.

([4]) *Ex multis*, решение от 22 март 1977 г., *Iannelli & Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni*, дело 74/76, EU:C:1977:51, точка 14: „Тези аспекти на помощта, които противоречат на специфични разпоредби на Договора (...), могат да бъдат до такава степен неразривно свързани с предмета на помощта, че не би било възможно те да се преценяват поотделно, поради което въздействието им върху съвместимостта или несъвместимостта на помощта в нейната цялост непременно трябва да се преценява в съответствие с процедурата, предвидена в член 93“.

([5]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([6]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([7]) Вж. член 4, параграф 5, който се отнася до решения по член 4, параграфи 2, 3 и 4 от Процедурния регламент. Този срок не може да бъде спазен, когато Комисията трябва да изпрати няколко искания за информация поради непълни уведомления.

([8]) Съгласно член 30 от Процедурния регламент Комисията е обвързана от професионална тайна при всички производства за държавна помощ. Към това се прибавя общото задължение за опазване на професионалната тайна, предвидено в член 339 от Договора.

3.2. **Обхват**

11. Комисията провежда контакти, предхождащи уведомлението, винаги когато това бъде поискано от държава членка. Комисията настоятелно препоръчва на държавите членки да инициират такива контакти по случаи, които имат нови аспекти или характеристики или са сложни, което оправдава предварителните неофициални обсъждания с Комисията. Контактите, предхождащи уведомлението, също могат да бъдат полезни за проекти от общ интерес с голямо значение за Съюза, като например проекти за основната мрежа на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T), доколкото тяхното финансиране е вероятно да представлява държавна помощ.

3.3. **График**

12. За да се гарантира ефективността на контактите, предхождащи уведомлението, държавите членки следва да предоставят на Комисията цялата информация, необходима за оценката на предложената мярка за държавна помощ, под формата на проект на уведомление. След това неофициалните контакти, предхождащи уведомлението, ще се осъществяват обикновено по електронна поща, телефон или телефонна конференция за ускоряване на процеса. Когато е необходимо или по искане на държавата членка, могат да се провеждат и срещи между Комисията и държавата членка.

13. За особено сложни случаи (като такива за помощ за преструктуриране, големи или сложни мерки за индивидуална помощ) Комисията препоръчва на държавите членки да започнат контакти, предхождащи уведомлението, колкото е възможно по-рано, за да се даде възможност за ползотворно обсъждане. Тези контакти могат да бъдат полезни и в някои случаи, които изглеждат по-малко проблематични, с цел потвърждаване на първоначалната оценка на държавите членки и определяне на информацията, от която се нуждаят службите на Комисията за оценка на случая.

14. Графикът и форматът на контактите, предхождащи уведомлението, зависят до голяма степен от сложността на случая. Въпреки че могат да продължат няколко месеца, като общо правило те не следва да траят повече от шест месеца.

15. След приключване на контактите, предхождащи уведомлението, държавата членка следва да е в състояние да представи пълно уведомление. В случаите, когато Комисията счита, че контактите, предхождащи уведомлението, не водят до задоволителни резултати, тя може да прекрати фазата, предхождаща уведомлението. Това не пречи на държавата членка отново да направи (предварително) уведомление за подобна мярка.

3.4. **Съдържание**

16. Въз основа на своя опит, особено в случаите със значителни технически и финансови последици и такива, свързани с проекта, Комисията препоръчва в контактите, предхождащи уведомлението, да бъдат включени и бенефициерите на индивидуалните мерки. Въпреки това решението дали да се включи бенефициерът се взема от държавата членка.

17. За мерките, в които участват няколко държави членки (например важни проекти от общ европейски интерес), участващите държави членки по принцип се насърчават да проведат дискусия помежду си, преди да започнат контакти, предхождащи уведомлението, с цел да гарантират последователен подход по отношение на мярката и да определят реалистичен срок.

18. Комисията ще се опита да предостави на държавата членка неофициална предварителна оценка на мярката в края на фазата, предхождаща уведомлението. Тази предварителна оценка включва незадължителни насоки от страна на Комисията относно пълнотата на проекта за уведомление и неофициална и необвързваща оценка ([9]) на това дали мярката представлява държавна помощ и дали е съвместима с вътрешния пазар.

19. При напълно нови или сложни случаи Комисията може да не предоставя неофициална предварителна оценка в края на фазата, предхождаща уведомлението. В такива случаи по искане на държавата членка Комисията може да посочи писмено каква информация все още трябва да ѝ бъде предоставена, за да може да извърши оценка на мярката.

([9]) Следователно тя не представлява и не предопределя официалната позиция на Комисията.

20. Контактите, предхождащи уведомлението, са доброволни и поверителни. Те не засягат оценката на делото след официалното уведомление. По-специално, фактът, че е имало такива контакти, не означава, че Комисията не може да поиска от държавата членка да предостави допълнителна информация след датата на официалното уведомление.

4. ПОДХОД „ПОРТФЕЙЛИ ОТ ДЕЛА“ И ВЗАИМНО СЪГЛАСУВАНО ПЛАНИРАНЕ

4.1. Подход „портфейли от дела“

21. Държавите членки могат да поискат от Комисията случаите, за които те смятат, че са с приоритет, да бъдат разгледани в по-предсказуеми срокове. За тази цел те могат да участват в „портфейлното упражнение“, предложено от Комисията. Два пъти годишно ([10]) Комисията ще изисква от държавите членки да я информират за това кои случаите от техните портфейли, за които са изпратили уведомление, според тях са с висок или нисък приоритет. Ако желаят да участват в упражнението, държавите членки следва да отговорят на искането в определен срок. След като получат тази информация и при надлежно отчитане на наличните ресурси и другите висящи дела с участието на държавата членка, отправила искането, Комисията може да предложи взаимно съгласуван план за тези дела с цел да се гарантира, че те се разглеждат по бърз и предвидим начин.

4.2. Взаимно съгласувано планиране

4.2.1. *Цел и съдържание*

22. Взаимно съгласуваното планиране е инструмент, който може да се използва за увеличаване на прозрачността и предвидимостта на вероятното времетраене на разследването на държавна помощ. Този инструмент позволява на Комисията и държавата членка да се договорят относно очаквания график на разследването по конкретно дело, а в някои случаи и относно вероятния ход на разследването. Това може да бъде особено полезно при дела, които имат нови аспекти, които са свързани с проекти за основната мрежа на TEN-T или които са технически сложни, спешни или чувствителни.

23. По-специално Комисията и държавата членка могат да се споразумеят за следните аспекти:

— Приоритетно разглеждане на делото като част от портфейлното упражнение. Когато е необходимо от гледна точка на планирането или ресурсите ([11]), може да бъде предоставено приоритетно разглеждане, ако в замяна на това държавата членка приеме официално спирането или удължаването на срока за разглеждане ([12]) на други дела от нейния портфейл.

— Каква информация ([13]) държавата членка или съответният бенефициер на помощта следва да предостави на Комисията и какъв вид едностранно събиране на информация Комисията възнамерява да използва по делото.

— Вероятната форма и продължителност на оценката на делото от страна на Комисията след уведомлението.

24. Ако държавата членка предостави бързо цялата договорена информация, Комисията ще се стреми да спази взаимно съгласуваната времева рамка за своето разследване по делото. Може обаче спазването на тази времева рамка да се окаже невъзможно, когато информацията, предоставена от държавата членка или трети страни, повдига допълнителни въпроси.

4.2.2. *Обхват и времетраене*

25. Взаимно съгласуваното планиране ще се използва по-специално в случаи, които се характеризират с много нови аспекти или са технически сложни или чувствителни. В тези случаи взаимно съгласуваното планиране ще се осъществи в края на фазата, предхождаща уведомлението, и ще бъде последвано от официалното уведомление.

([10]) Понастоящем в края на януари и края на септември всяка година.
([11]) Например в случаите, когато финансовите институции на Съюза действат като холдингов фонд.
([12]) Вж. член 4, параграф 5 от Процедурния регламент.
([13]) Например проучвания или външна експертиза.

26. Взаимно съгласуваното планиране може също така да се осъществи в началото на официалната процедура по разследване. В такива случаи държавата членка следва да поиска взаимно съгласувано планиране за по-нататъшната обработка на делото.

5. ПРЕДВАРИТЕЛНО РАЗГЛЕЖДАНЕ НА МЕРКИТЕ, ЗА КОИТО Е ПОДАДЕНО УВЕДОМЛЕНИЕ

5.1. Искане за информация

27. Комисията започва своето предварително разглеждане на дадена мярка, когато получи уведомление за нея. Ако Комисията се нуждае от допълнителна информация, след като е било изпратено уведомление за мярка за помощ, тя изпраща искане за информация до съответната държава членка. Тъй като Комисията се опитва да групира исканията за информация и тъй като контактите, предхождащи уведомлението, следва да гарантират, че държавите членки изпращат пълни уведомления ([14]), едно изчерпателно искане за информация обикновено е достатъчно. В искането се обяснява каква информация е необходима и то обикновено се изпраща в срок от 4 седмици след официалното уведомление.

28. След като получат отговора на държавата членка, Комисията може да повдигне допълнителни въпроси в зависимост от съдържанието на отговорите и естеството на делото. Това не означава непременно, че Комисията изпитва сериозни трудности при оценката на делото.

29. Ако държава членка не предостави исканата информация в определения срок, Комисията ще изпрати напомняне. Ако след едно напомняне държавата членка не изпрати информацията, Комисията ще информира държавата членка, че уведомлението се счита за оттеглено ([15]), освен при извънредни обстоятелства. Ако уведомлението се счита за оттеглено, държавата членка може впоследствие да изпрати повторно уведомление за мярката, като добави липсващата информация.

30. Когато условията за откриване на официална процедура по разследване са изпълнени, Комисията обикновено открива тази процедура след най-много два тура от въпроси. В някои случаи обаче преди откриване на официалната процедура по разследване могат да бъдат изпратени по-голям брой искания за информация, в зависимост от естеството на делото и сложността и пълнотата на информацията, предоставена от държавата членка.

5.2. Съгласувано спиране на предварителното разглеждане

31. Комисията може да спре предварителното разглеждане, например когато дадена държава членка поиска спиране, за да промени мярката за помощ с цел да я приведе в съответствие с правилата за държавна помощ, или по взаимно съгласие.

32. Срокът на спирането ще бъде уговорен предварително. Ако в края на този срок държавата членка не подаде пълно уведомление, което е в съответствие с правилата за държавна помощ, Комисията ще продължи процедурата от етапа, в който е била спряна. След това Комисията ще информира държавата членка, че уведомлението се счита за оттеглено, или незабавно ще открие официалната процедура по разследване поради сериозни съмнения, че мярката за помощ е в съответствие с правилата за държавна помощ и следователно съвместима с вътрешния пазар.

([14]) Освен ако е договорено друго при взаимно съгласуваното планиране.
([15]) Въз основа на член 5, параграф 3 от Процедурния регламент.

5.3. **Контакти за установяване на актуалното състояние и контакти с бенефициера на помощта**

33. При поискване Комисията ще информира държавата членка за актуалното състояние на предварителната проверка на уведомлението.

34. Държавите членки могат да решат да включат бенефициера на потенциална (индивидуална) мярка за държавна помощ в контактите с Комисията за установяване на актуалното състояние, особено в случаите със значителни технически и финансови последици и такива, свързани с проекта. Препоръчва се бенефициерът да участва в тези контакти. Въпреки това решението дали да се включи бенефициерът се взема от държавата членка.

6. **ОФИЦИАЛНА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ**

35. Комисията цели да подобри прозрачността, предвидимостта и ефективността на обработването на сложните дела, които се разглеждат съгласно официалната процедура по разследване. За тази цел тя ще използва ефективно всички процесуални средства, с които разполага въз основа на Процедурния регламент.

6.1. **Публикуване на решенията и съдържателните резюмета**

36. Комисията се стреми да публикува решението си за откриване на официална процедура по разследване („решението за откриване“), заедно със съдържателно резюме ([16]), в срок от 2 месеца от приемането му в случаите, когато държавата членка не поиска поверителна информация да бъде заличена от решението.

37. При несъгласие между Комисията и съответната държава членка относно заличаването на поверителна информация от решението за откриване, Комисията ще прилага принципите на Съобщение C(2003) 4582 ([17]) относно професионалната тайна и ще публикува решението във възможно най-кратък срок след приемането му ([18]). Същата практика се прилага при публикуването на всички окончателни решения ([19]).

6.2. **Коментари на заинтересовани страни**

38. Заинтересованите страни, включително бенефициерът на помощта, могат да представят коментари относно решението за откриване в срок от 1 месец от публикуването му ([20]). Комисията по принцип не удължава този срок и не приема коментари след неговото изтичане ([21]). Комисията може да разреши удължаване само в изключителни и надлежно обосновани случаи, например ако заинтересованата страна възнамерява да представи особено обемна фактическа информация или ако е имало контакти със заинтересованата страна преди изтичане на крайния срок.

39. При особено сложни дела Комисията може да изпрати копие от решението за откриване на заинтересовани страни, включително търговски или бизнес асоциации, и да ги прикани да представят коментари по конкретни аспекти на делото ([22]). Сътрудничеството на заинтересованите страни е доброволно. В своето писмо Комисията ще прикани заинтересованите страни да отговорят в срок от 1 месец, за да се гарантира ефективността на процедурата. Комисията ще изпрати същата покана за представяне на коментари на бенефициера на помощта.

([16]) Целта на съдържателното резюме е да представи кратко обобщение на основанията, на които Комисията е решила да открие процедурата. Съдържателното резюме се превежда на всички официални езици на Съюза и се публикува заедно с пълния текст на решението за откриване в Официален вестник.

([17]) Съобщение C(2003) 4582 на Комисията от 1 декември 2003 г. относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ (ОВ C 297, 9.12.2003 г., стр. 6).

([18]) В съответствие с точка 33 от Съобщението относно професионалната тайна.

([19]) В съответствие с точка 34 от Съобщението относно професионалната тайна.

([20]) Член 6 от Процедурния регламент.

([21]) Без да се засягат разпоредбите на член 12, параграф 1 от Процедурния регламент.

([22]) Съгласно установената съдебна практика Комисията има право да изпрати решението за откриване на официалната процедура по разследване на определени заинтересовани страни; вж. например решение от 8 юли 2004 г., *Technische Glaswerke Ilmenau/Комисия*, T-198/01, ECLI:EU:T:2004:222, точка 196; решение от 24 септември 2002 г., *Falck Spa и др./Комисия*, C-74/00 P и C-75/00 P ECLI:EU:C:2002:524, точки 83 и 84.

40. С оглед зачитане на правото на защита ([23]) Комисията ще изпрати неповерителна версия на всички коментари, получени от заинтересовани страни, на съответната държава членка и ще приканят държавата членка да отговори в срок от 1 месец. Ако няма коментари от заинтересовани страни, Комисията ще информира за това държавата членка.

41. Комисията приканва държавите членки да приемат коментарите от заинтересованите страни на оригиналния им език, така че те да могат да бъдат препратени във възможно най-кратък срок. Въпреки това Комисията ще осигури превод, ако дадена държава членка поиска това. Това може да доведе до забавяне на процедурата.

6.3. **Коментари на държавите членки**

42. Комисията се стреми да приключи официалната процедура по разследване във възможно най-кратък срок. Поради това Комисията стриктно прилагат сроковете, предвидени в Процедурния регламент. Ако държава членка не представи коментари относно решението за откриване или относно коментарите на трета страна в срок от 1 месец ([24]), Комисията може да удължи този срок с още един месец, ако искането на държавата членка е обосновано, като посочи, че освен при изключителни обстоятелства не е възможно друго удължаване на този краен срок. Ако държавата членка не изпрати достатъчен и пояснителен отговор, Комисията може да вземе решение въз основа на информацията, с която разполага ([25]).

43. Ако липсва информация, която е от съществено значение за Комисията, за да може тя да вземе окончателно решение в случай на неправомерна помощ (т.е. ако новата помощ, приведена в действие, е в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора), Комисията може да издаде разпореждане за информация ([26]), с което да изиска от държавата членка да предостави исканата информация. Ако държавата членка не отговори на разпореждането в рамките на определения срок, Комисията може да вземе решение въз основа на информацията, с която разполага.

6.4. **Искания за допълнителна информация от съответната държава членка**

44. При особено сложни дела може да е необходимо службите на Комисията да изпратят допълнително искане за информация след получаване на коментарите на държавата членка относно решението за откриване. Крайният срок, в който държавата членка трябва да предостави отговор, е 1 месец.

45. Ако дадена държава членка не спази крайния срок за отговор, Комисията ще изпрати напомняне, с което се определя окончателен краен срок — обикновено 20 работни дни. Комисията също така ще информират държавата членка, че при липса на подходящ отговор в определения срок Комисията разполага с няколко варианта за действие в зависимост от характеристиките на делото: тя може да установи, че уведомлението е оттеглено ([27]); тя може да отправи искане за информация към други източници ([28]); в случаи на неправомерна помощ тя може да издаде разпореждане за информация; тя може също така да вземе решение въз основа на информацията, с която разполага ([29]).

6.5. **Искания за информация, отправени към други източници**

46. След откриване на официалната процедура по разследване в случаите, в които официално се е стигнало до заключението, че държавата членка не е предоставила достатъчно информация по време на предварителната проверка, Комисията може да отправи искане за информация към източници, различни от държавата членка ([30]).

47. Ако Комисията желае да поиска информация от бенефициера на помощта, тя трябва да получи изричното съгласие на държавата членка. Държавата членка обикновено разполага с кратък срок, в който да отговори на такова искане за съгласие.

([23]) И в съответствие с член 6, параграф 2 от Процедурния регламент.
([24]) Член 6, параграф 1 от Процедурния регламент.
([25]) В съответствие с член 9, параграф 7 и член 15, параграф 1 от Процедурния регламент.
([26]) Член 12 от Процедурния регламент.
([27]) Член 5, параграф 3 от Процедурния регламент.
([28]) Член 7 от Процедурния регламент.
([29]) Член 9, параграф 7 и член 15, параграф 1 от Процедурния регламент.
([30]) Член 7 от Процедурния регламент.

48. Комисията ще спазва принципа на пропорционалност ([31]) и ще изисква информация от други източници само ако тази информация е на тяхно разположение. Заинтересованите страни ще разполагат с разумен период от време за предоставяне на информацията — обикновено не повече от 1 месец.

49. Освен исканията за информация от други източници Комисията също така разполага с правомощия да разследва и събира информация въз основа на съдебната практика на Съда на Европейския съюз ([32]). Тези правомощия не са засегнати от специфичните правила, уреждащи исканията за информация до други източници.

6.6. **Обосновано спиране на официално разследване**

50. Комисията ще спре официално разследване само при изключителни обстоятелства и със съгласието на държавата членка. Такъв би могъл да бъде случаят, ако държава членка отправи искане за спиране, за да приведе проекта си в съответствие с правилата за държавна помощ, или когато решение по висящо дело пред Съда на Европейския съюз вероятно ще окаже влияние върху оценката на делото.

51. Официално спиране обикновено се разрешава само веднъж и за период, договорен предварително между Комисията и държавата членка.

6.7. **Приемане на окончателното решение и обосновано удължаване на официалното разследване**

52. Комисията винаги се стреми да приеме окончателно решение в най-кратки срокове и, доколкото това е възможно, в срок от 18 месеца от откриването на процедурата ([33]). Този срок може да бъде удължен по споразумение между Комисията и държавата членка. Удължаването може да бъде целесъобразно, ако делото се отнася до нова помощ или поражда нови правни въпроси.

53. С цел да се гарантира, че този допълнителен 18-месечен срок се спазва, Комисията ще се стреми да приеме окончателното решение не по-късно от 6 месеца след представянето на последната информация от държавата членка или след изтичането на последния краен срок.

7. **РАЗСЛЕДВАНЕ ПО СЕКТОРИ НА ИКОНОМИКАТА И ПО ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОМОЩ**

54. Комисията има правомощието да провежда разследвания по сектори при зачитане на принципа на пропорционалност ([34]). В края на такова разследване Комисията ще публикува доклад за резултатите от своето разследване на уебсайта на ГД „Конкуренция“. Комисията ще информира държавите членки и ще прикани тях и други заинтересовани страни да предоставят своите коментари по доклада в срок от не повече от 1 месец.

55. Информацията, получена в резултат на разследването по сектори, може да бъде използвана в процедурите за държавна помощ и би могла да доведе до започването от страна на Комисията на разследвания на мерки за държавна помощ по нейна собствена инициатива.

([31]) Член 7 от Процедурния регламент.

([32]) Например по дело T-198/01, *Technische Glaswerke Ilmenau/Комисия*, ECLI:EU:T:2004:222, Първоинстанционният съд призна имплицитно, че Комисията е имала право да отправи въпроси на едно от представилите коментари дружества след решението за откриване на официалната процедура по разследване. По подобен начин по дело T-296/97, *Alitalia/Комисия*, ECLI:EU:T:2000:289, Първоинстанционният съд също прие имплицитно, че Комисията е могла да установи контакти с институционалните инвеститори посредством своите специализирани консултанти, за да оцени условията за инвестиране на италианската държава в Alitalia.

([33]) Член 9, параграф 6 от Процедурния регламент. Съгласно член 15, параграф 2 от посочения регламент Комисията не е обвързана с крайния срок в случай на неправомерна помощ.

([34]) Член 25 от Процедурния регламент.

8. **ОФИЦИАЛНИ ЖАЛБИ**

56. Комисията се стреми да разглежда жалбите на заинтересованите страни по възможно най-ефективен и прозрачен начин, като използва най-добрите практики, описани по-долу.

8.1. **Формуляр за жалби и задължение за доказване на засегнат интерес**

57. Понятието „заинтересована страна“ е определено в член 1, буква з) от Процедурния регламент като всяка държава членка или всяко лице, предприятие или обединение от предприятия, чиито интереси биха могли да бъдат засегнати от предоставянето на помощ, по-специално бенефициера на помощта, конкуриращите се предприятия и търговските обединения. Заинтересованите страни, които желаят да внесат официална жалба до Комисията, трябва да попълнят формуляра за жалби ([35]) и да предоставят цялата поискана информация, заедно с неповерителна версия на жалбата ([36]). Ако формулярът за жалби е пълен и подаващата страна докаже, че интересите ѝ биха могли да бъдат засегнати от предоставянето на помощ съгласно определеното в член 1, буква з) от Процедурния регламент ([37]), Комисията ще регистрира случая като официална жалба.

58. Ако подаващата страна не предостави цялата информация, изисквана във формуляра за жалби, или не докаже правен интерес, Комисията ще третира предоставената информация като пазарна информация ([38]). Комисията ще информира подаващата страна за това. Пазарната информация може да доведе до допълнително разследване от страна на Комисията.

8.2. **Ориентировъчни срокове и резултати от разследването по официална жалба**

59. Комисията се стреми да разследват дадена официална жалба в рамките на незадължителен срок от 12 месеца от момента на нейното регистриране. Разследването може да бъде по-дълго в зависимост от обстоятелствата по делото, например ако Комисията трябва да поиска допълнителна информация от жалбоподателя, държавата членка или трети страни.

60. Ако жалбата е необоснована, Комисията ще се опита да информира жалбоподателя в срок от 2 месеца от нейното регистриране, че липсват достатъчни основания за разглеждане на делото. Комисията ще прикани жалбоподателя да представи допълнителни коментари по същество в рамките на 1 месец. Ако жалбоподателят не представи допълнителни коментари до крайния срок, жалбата ще се счита за оттеглена.

61. Що се отнася до жалбите относно одобрена помощ или мерки за помощ, за които не се изисква уведомление, Комисията също ще се стреми да отговори на жалбоподателя в срок от 2 месеца от получаване на жалбата.

([35]) Приложение IV към Регламента за изпълнение.

([36]) Вж. член 24, параграф 2 от Процедурния регламент.

([37]) „Заинтересована страна“ означава всяка държава членка или всяко лице, предприятие или обединение от предприятия, чиито интереси биха могли да бъдат засегнати от предоставянето на помощ, по-специално бенефициера на помощта, конкуриращите се предприятия и търговските обединения.

([38]) Както е обяснено в съображение 32 от Процедурния регламент, „за да се подобри качеството на подадените до Комисията жалби и в същото време да се увеличат прозрачността и правната сигурност, уместно е да се определят условията, на които една жалба следва да отговаря, за да предостави на Комисията информация по отношение на предполагаема неправомерна помощ и да се даде ход на предварителната проверка. Информация, предоставена, без да са изпълнени тези условия, следва да се третира като обща пазарна информация и не следва непременно да води до разследвания *ex officio*“.

62. В зависимост от работното си натоварване и при упражняване на правото си да определя приоритети за разследванията ([39]), Комисията ще се опита да извърши едно от следните действия в рамките на 12 месеца след регистрирането на жалбата:

— да приеме решение ([40]) и да изпрати копие до жалбоподателя;

— да изпрати писмо до жалбоподателя, в което излага предварителното си становище по мярката въз основа на наличната информация („писмо с предварителна оценка“); това писмо не представлява официална позиция на Комисията.

63. Ако в писмото с предварителна оценка се стига до временното заключение, че не е налице несъвместима помощ, жалбоподателят може да представи коментар в срок от 1 месец. Ако жалбоподателят не представи коментар в рамките на срока, жалбата ще се счита за оттеглена.

64. В случай че дадена жалба се отнася до неправомерна помощ, Комисията ще напомни на жалбоподателя, че е възможно да се заведе дело пред националните съдилища, които могат да разпоредят спирането или възстановяването на такава помощ ([41]). Комисията може да третира официалните жалби относно мерки за помощ, които се оспорват пред националните съдилища, като такива с нисък приоритет, докато текат съответните производства.

65. Комисията обикновено, но не непременно, изпраща неповерителната версия на обосноваите жалби на държавата членка за коментар. Комисията ще прикани държавата членка да спазва сроковете за представяне на коментари и за предоставяне на информация по жалбите. Жалбите обикновено се изпращат до държавата членка на оригиналния им език. Въпреки това Комисията ще осигури превод, ако държавата членка поиска това. Това може да доведе до забавяне на процедурата.

66. Комисията ще информира систематично държавите членки и жалбоподателите относно обработването или приключването на жалби.

9. **ПЛАНОВЕ ЗА ОЦЕНКА**

67. Положителните ефекти от държавната помощ следва да надвишават потенциалните отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията. За да се гарантира, че това е така, Комисията насърчава извършването на ефективна последваща оценка на схемите за помощ, които могат да доведат до съществени нарушения на конкуренцията. Това включва схемите за помощ с големи бюджети или нови характеристики, както и схемите на пазари, на които се очакват значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Комисията ще вземе решение дали е необходима оценка в хода на фазата, предхождаща уведомлението. Комисията ще информира държавата членка във възможно най-кратък срок, така че тя да има достатъчно време да подготви план за оценка.

([39]) Решение от 4 юли 2007 г. по дело *Bouygues SA/Комисия*, T-475/04, ECLI:EU:T:2007:196, точки 158 и 159.

([40]) Член 4 от Процедурния регламент.

([41]) Съобщение на Комисията 2021/C 305/01 — Известие на Комисията относно прилагането на правилата за държавна помощ от националните съдилища (ОВ C 305, 30.7.2021 г., стр. 1).

68. За схеми, които трябва да бъдат оценени въз основа на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г., Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. или Регламент (ЕС) 2022/2473 на Комисията от 14 декември 2022 г. („регламентите за групово освобождаване“ ([42])), държавата членка трябва да уведоми Комисията за своя план за оценка в срок от 20 работни дни от влизането в сила на схемата. Комисията ще оцени плана за оценка и ако той отговаря на условията, ще го приеме във възможно най-кратък срок. Комисията също така ще удължи периода, за който схемата може да бъде приведена в действие съгласно регламентите за групово освобождаване.

69. За схеми, предмет на уведомление, които трябва да бъдат оценени, държавата членка трябва да представи плана си за оценка на Комисията едновременно с уведомлението. Комисията ще оцени плана за оценка заедно със самата схема и решението ѝ ще се отнася както за плана, така и за схемата. Всички процедурни изисквания от Процедурния регламент се прилагат изцяло.

10. **МОНИТОРИНГ**

70. Комисията осъществява постоянно наблюдение на всички системи за предоставяне на помощ, съществуващи в държавите членки ([43]). Наблюдението се извършва в сътрудничество с държавите членки, които трябва да предоставят цялата необходима информация на Комисията ([44]).

71. От МДП насам държавите членки имат по-големи възможности да предоставят помощ, без да уведомяват Комисията, главно защото сега регламентите за групово освобождаване се прилагат за повече мерки. За да се гарантира, че тези мерки са в съответствие с правилата по последователен начин в целия Съюз, е все по-важно Комисията да извършва мониторинг на начина, по който държавите членки прилагат съществуващите схеми или освободените схеми за помощ. Поради това Комисията въведе годишен процес на мониторинг, през който тя прави извадка от дела за държавна помощ за по-нататъшна проверка.

72. Комисията проверява както съответствието на избраните схеми с тяхното правно основание, така и тяхното изпълнение ([45]).

73. Комисията получава необходимата информация за процеса на мониторинг посредством искания за информация до държавите членки. Обикновено държавите членки разполагат с 20 работни дни, за да отговорят на тези искания. В обосновани случаи, когато например е необходимо да се предостави изключително голямо количество информация, посоченият срок може да бъде по-дълъг.

74. Ако предоставената информация не е достатъчна, за да се заключи дали мярката е правилно проектирана и изпълнена, Комисията ще изпрати допълнително искане за информация до държавата членка.

75. Комисията ще се опита да завърши мониторинга на мярката за държавна помощ в рамките на 12 месеца от първото искане за предоставяне на информация и да уведоми съответната държава членка за резултата.

([42]) Вж. член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj) (Общ регламент за групово освобождаване или ОРГО), член 1, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Регламент за освобождаване в селското стопанство или РГОСС) (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj) и член 1, параграф 7, буква а) от Регламент (ЕС) 2022/2473 на Комисията от 14 декември 2022 г. за обявяване на някои категории помощи — за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури — за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Регламент за групово освобождаване в сектора на рибарството или РГОР) (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2473/oj).

([43]) Въз основа на член 108, параграф 1 от Договора.

([44]) В съответствие с член 21, параграф 1 от Процедурния регламент.

([45]) Ако схемата е била действително изпълнена.

11. ВЪТРЕШЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ ВСЛЕДСТВИЕ НА КОНСТАТАЦИИТЕ, НАПРАВЕНИ ПО ДЕЛО ACCC/C/2015/128 ОТ КОМИТЕТА ЗА ПРЕГЛЕД НА СЪОТВЕТСТВИЕТО С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ОРХУСКАТА КОНВЕНЦИЯ

76. Вследствие на констатациите, направени по дело ACCC/C/2015/128 от Комитета за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция, Комисията ще разглежда искания за вътрешно преразглеждане, подадени от допустимите субекти, посочени в точка 77, като използва описания по-долу механизъм.

11.1. Субекти, които имат право да поискат вътрешно преразглеждане

77. Всяка неправителствена организация, която отговаря на критериите, посочени в точка 78, ще има право да поиска вътрешно преразглеждане от Комисията по отношение на решенията за държавна помощ, изброени в точка 82, на основание, че дейността, предмет на държавна помощ, или някой от аспектите на мярката за държавна помощ, одобрена с това решение, които са неразривно свързани с предмета на помощта ([46]), може да нарушават законодателството на Съюза в областта на околната среда съгласно определението в член 2, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([47]).

78. Неправителствена организация следва да има право да поиска вътрешно преразглеждане, както е посочено в точка 77, при условие че:

а) тя е независимо юридическо лице с нестопанска цел съгласно националното законодателство на държавите членки или тяхната практика;

б) основната ѝ заявена цел е да насърчава опазването на околната среда в контекста на законодателството в областта на околната среда;

в) съществувала е повече от две години и е преследвала активно целите, посочени в буква б);

г) предметът, по отношение на който е направено искането за вътрешно преразглеждане, попада в обхвата на нейните цели и дейности.

11.2. Доказателства, които трябва да бъдат предоставени, за да се определи дали неправителствените организации имат право да поискат вътрешно преразглеждане

79. Всяка неправителствена организация, която подаде искане за вътрешно преразглеждане на решение за държавна помощ, както е посочено в точка 77, трябва да представи доказателства, че отговаря на критериите за допустимост, посочени в точка 78, под формата на изброените по-долу документи:

а) устав или вътрешен правилник на неправителствената организация или, в случай на държави членки, в които съгласно националното законодателство не се изисква или не се предвижда неправителствени организации да приемат устав или вътрешен правилник, всеки друг документ, изпълняващ същата роля съгласно националната практика;

б) годишни доклади за дейността на неправителствената организация за последните две години;

в) копие от акта за регистрация пред националните органи в случай на неправителствени организации, установени в държави, в които актът за регистрация пред националните органи е предварително условие, за да може дадена неправителствена организация да придобие правосубектност;

г) когато е приложимо и без да се засяга изискването да бъдат предоставени документите, посочени в букви а)—в) от настоящата точка, информация и документация, доказващи, че неправителствената организация вече е била призната от Комисията за допустима да подава искане за вътрешно преразглеждане, както е посочено в точка 77, заедно с декларация от неправителствената организация, че условията за допустимост продължават да бъдат изпълнени;

д) при невъзможност да представи някой от тези документи поради независещи от нея причини, неправителствената организация може да представи доказателство под формата на друг еквивалентен документ;

([46]) Вж. по-горе, *ex multis*, решение от 22 март 1977 г., *Iannelli & Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni*, дело 74/76, EU:C:1977:51, точка 14.

([47]) Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj).

е) когато от документите не става ясно, че неправителствената организация има за основна заявена цел да насърчава опазването на околната среда в контекста на законодателството в областта на околната среда, че тя съществува повече от две години и че активно преследва тази цел, или че предметът, по отношение на който е направено искането за вътрешно преразглеждане, попада в целите и дейностите на неправителствената организация, последната представя какъвто и да е друг документ, доказващ, че отговаря на този критерий.

11.3. **Представителство от неправителствена организация или адвокат**

80. Когато неправителствените организации се представляват от неправителствена организация, условията, посочени в точка 79, се прилагат и за неправителствена организация, която ги представлява.

81. Когато неправителствени организации се представляват от адвокат, искането трябва да включва документи и данни, доказващи, че адвокатът има право да практикува пред съд на държава членка. Тези документи могат да включват удостоверение, издадено от адвокатска колегия в държава членка, или всеки друг документ за същата цел съгласно националните правила. Адвокатът трябва също така да представи като доказателство пълномощно, че може да представлява своя клиент.

11.4. **Решения за държавна помощ, за които може да бъде подадено искане за вътрешно преразглеждане**

82. Допустимите неправителствени организации могат да отправят искане за вътрешно преразглеждане на окончателните решения на Комисията относно държавна помощ, с които се закрива официалната процедура по разследване, открита съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС, в съответствие с член 9, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2015/1589, когато правното основание за такова решение е:

i) член 107, параграф 3, буква а) от Договора

ii) член 107, параграф 3, буква б), първа част от Договора;

iii) член 107, параграф 3, буква в) от Договора;

iv) член 107, параграф 3, буква г) от Договора;

v) член 107, параграф 3, буква д) от Договора;

vi) член 106, параграф 2 от Договора;

vii) Член 93 от Договора.

11.5. **Съдържание на искането за вътрешно преразглеждане**

83. Искането за вътрешно преразглеждане на решение на Комисията, както е посочено в точка 77, трябва да бъде подадено в писмен вид, като се използва формулярът в приложение V към Регламента за изпълнение, и в него трябва:

а) да се посочи окончателното решение на Комисията относно държавна помощ, за което се иска преразглеждане;

б) да се посочат конкретните разпоредби на законодателството на Съюза в областта на околната среда, за които се твърди, че са били нарушени от подпомаганата дейност или от аспекти на мярката за държавна помощ, които са неразривно свързани с целта на помощта;

в) да се посочат мотивите за искането;

г) да се предостави относима и структурирана информация и документация, както и факти или правни аргументи в подкрепа на всяко от тези основания;

д) да се посочат името и данните за контакт на лицето, упълномощено да представлява подалата искането страна пред трети страни за целите на вътрешното преразглеждане;

е) да се представят доказателства, че подалата искането страна има право да подаде искането в съответствие с критериите и условията, посочени в точки 77—79.

84. Искането за вътрешно преразглеждане не трябва да надвишава 30 страници (в тях не се включват документите, доказващи, че са изпълнени критериите за допустимост, посочени в точка 78, и други приложения в подкрепа на искането).

85. Приложенията трябва да бъдат номерирани, да са с ясно обозначени заглавия и към тях да има препратка в искането за вътрешно преразглеждане с цел да бъдат предоставени доказателства за конкретни фактически или правни аргументи, изтъкнати от неправителствената организация.

86. За целите на точка 83, буква д), когато е отправено съвместно искане от няколко неправителствени организации, трябва да бъде определена единна точка за контакт.

87. За да се ускори процедурата за вътрешно преразглеждане, Комисията силно насърчава да се прибегне до следния отказ от правото да се използва конкретен език, който трябва да съдържа дата и подпис от неправителствената организация и да бъде представен заедно с искането:

„Долуподписаният(ата), представляващ(а) подалата искането неправителствена организация относно [посочете номера и заглавието на решението за държавна помощ], се съгласявам по изключение да се откажа от правата по член 342 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с член 3 от Регламент (ЕИО) № 1/1958 на Съвета, както и с това отговорът на Комисията, приет и съобщен съгласно член 297 от Договора, да бъде изготвен на английски език“.

11.6. **Оценка от страна на Комисията**

88. Комисията ще разгледа искане, ако то е подадено от допустими субекти, както е посочено в точка 77, ако е подадено чрез формуляра, посочен в точка 83, и в сроковете, посочени в точка 94, освен ако не е явно недопустимо или очевидно необосновано. Решението на Комисията относно държавната помощ остава в сила по време на оценката.

89. Когато във връзка с решение за държавна помощ са подадени няколко искания за вътрешно преразглеждане, Комисията може да реши да обедини исканията за преразглеждане и да ги третира като едно искане.

90. Комисията ще провери дали представените от неправителствената организация доказателства сочат, че една или няколко конкретни разпоредби на законодателството на Съюза в областта на околната среда са били нарушени от подпомаганата дейност или от аспекти на мярката за държавна помощ, които са неразривно свързани с целта на помощта.

91. Ако въз основа на информацията, предоставена в съответствие с точки 77—79, Комисията не е в състояние да прецени напълно дали са изпълнени критериите или условията, тя ще прикани подалата искането страна да предостави допълнителна документация или информация, както и, при необходимост, неповерителна версия на тази документация или информация. Подалата искането страна трябва да отговори в разумен срок, определен от Комисията, който не надвишава 30 дни. През този срок ще спрат да текат сроковете, посочени в точки 95 и 96.

92. Комисията ще изпрати искането за вътрешно преразглеждане на държавата членка, чиято мярка е била одобрена с преразгледаното решение за държавна помощ, за да може тя да отговори с коментари, както и, при необходимост, неповерителна версия на тези коментари. През този период на консултации, който не трябва да надвишава 30 дни, сроковете, посочени в точки 95 и 96, ще спрат да текат.

93. Когато е приложимо, Комисията може да се консултира с други съответни национални органи във всяка държава членка с цел проверка и оценка на информацията, предоставена от съответната неправителствена организация или адвокат по отношение на критериите за допустимост, определени в точка 78, или на основанията за преразглеждането. При необходимост консултираните национални органи следва да предоставят неповерителна версия на своите коментари. През този период на консултации, който не трябва да надвишава 30 дни, сроковете, посочени в точки 95 и 96, ще спрат да текат.

11.7. **Срокове**

94. Искането за вътрешно преразглеждане трябва да бъде подадено от неправителствената организация в срок, не по-дълъг от осем седмици след публикуването на решението на Комисията относно държавната помощ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

95. Комисията трябва да изложи мотивите си, като отговори във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 16 седмици след изтичането на осемседмичния срок, посочен в точка 94.

96. Когато въпреки положената дължима грижа Комисията не е в състояние да спази срока, посочен в точка 95, тя трябва възможно най-скоро и най-късно в срока, посочен в предходната точка, да информира отправилата искането неправителствена организация кога възнамерява да направи това. Във всеки случай Комисията трябва да даде отговор в срок от 22 седмици след изтичането на осемседмичния срок, посочен в точка 94.

11.8. **Производства пред Съда на Европейския съюз**

97. Неправителствената организация, която е отправила искането за вътрешно преразглеждане в съответствие с точка 77 и при спазване на посочените по-горе условия, може да заведе дело пред Съда на Европейския съюз в съответствие с ДФЕС. Това производство няма суспензивно действие по отношение на решението на Комисията относно държавната помощ.

11.9. **Подаване по електронен път на искания за вътрешно преразглеждане**

98. Исканията за вътрешно преразглеждане на решение за държавна помощ в съответствие с точка 77 трябва да се подават чрез определената онлайн система, която е публично достъпна на уебсайта на Комисията.

11.10. **Публикуване и онлайн системи за получаване на искания**

99. Комисията ще публикува всички искания за вътрешно преразглеждане на специална уебстраница възможно най-скоро след получаването им, както и своите отговори във възможно най-кратък срок след приемането им.

12. **ПО-ДОБРО КООРДИНИРАНЕ И ПАРТНЬОРСТВО С ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ**

100. След МДП държавите членки имат по-голяма отговорност при контрола върху държавните помощи и повече възможности за отпускане на помощ, без да уведомяват Комисията. Поради това сътрудничеството между Комисията и държавите членки относно прилагането на новите правила за държавна помощ придобива все по-голямо значение.

101. За да насърчи установяването на по-близки работни отношения с държавите членки, Комисията създаде няколко работни групи, обединяващи представители както от държавите членки, така и от Комисията. Тези работни групи заседават редовно и са предназначени за обмен на информация относно практическите аспекти и поуките, извлечени от прилагането на правилата за държавна помощ. Комисията осигурява секретариата на работните групи.

102. В допълнение Комисията е готова също така да оказва подкрепа на държавите членки, например чрез предоставяне на неофициални насоки относно тълкуването на новите правила. Комисията също така се старае да предоставя обучения за държавите членки по теми, свързани с държавната помощ, по искане на държавите членки.

103. Комисията също така създаде мрежа от координатори по държави, които да улеснят ежедневните контакти с държавите членки. Координаторът на съответната държава е точка за контакт за държавите членки, които желаят да установят връзка с Комисията по въпроси, свързани с обработването на делата и с други аспекти на прилагането на правилата за държавна помощ. Координаторите на държавите следва да бъдат включени в копие в електронната комуникация по междусекторни въпроси, и по-специално във връзка с подхода „портфейли от дела“.

13. **ПРИЛАГАНЕ И БЪДЕЩО ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ**

104. Комисията ще прилага настоящия Кодекс на най-добри практики по отношение на мерките, за които е подадено уведомление, както и на мерките, които са били доведени до знанието ѝ по друг начин, след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

105. Комисията ще прилага раздел 11 („Вътрешен механизъм за преразглеждане вследствие на констатациите, направени по дело ACCC/C/2015/128 от Комитета за преглед на съответствието с разпоредбите на Орхуската конвенция“) по отношение на окончателните решения на Комисията, посочени в точка 82. Тези решения се основават на уведомления, в които държавите членки са потвърдили, че нито подпомаганата дейност, нито аспекти на мярката за държавна помощ, които са неразривно свързани с предмета на помощта, нарушават законодателството на Съюза в областта на околната среда, в съответствие с Регламента за изпълнение.

106. За помощ, за която не е постъпило уведомление, Комисията ще прилага раздел 11 по отношение на своите окончателни решения за приключване на официалната процедура по разследване, посочени в точка 82, в случаите, когато решението за образуване на производство съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС е било прието след публикуването на Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/905 на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004 в *Официален вестник на Европейския съюз*.

107. Настоящият Кодекс на най-добри практики може да бъде преразгледан, за да се отразят:

— промени в правните, тълкувателните и административните мерки;

— съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз;

— натрупаният опит от неговото прилагане.

108. Комисията ще участва редовно в диалог с държавите членки и другите заинтересовани страни относно прилагането на Процедурния регламент като цяло и на настоящия Кодекс на най-добри практики в частност.